



BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

THÔNG TIN GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

- web site
thuat

Thông tin về các hoạt động, kết quả và chỉ đạo/điều hành tiêu biểu của ngành Giáo dục trong quý I/2018, gửi các đồng chí tham khảo.

Quý I/2018

THÔNG TIN TRONG SỐ NÀY

1. Thủ tướng Chính phủ biểu dương những nỗ lực của Bộ GD&ĐT
2. Việt Nam là một trong những quốc gia tiên phong đổi mới giáo dục và đào tạo
3. Những điểm mới về thi THPT quốc gia và tuyển sinh đại học, cao đẳng, trung cấp nhóm ngành đào tạo giáo viên hệ chính quy năm 2018
4. Kết quả rà soát việc xét công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh giáo sư, phó giáo sư năm 2017
5. Tiếp tục nghiên cứu, xem xét về lương, phụ cấp (thu nhập) của giáo viên và miễn học phí bậc THCS
6. Hơn 800 lượt ý kiến góp ý cho dự thảo các chương trình môn học trong chương trình giáo dục phổ thông mới
7. Khắc phục tình trạng thừa thiếu giáo viên cục bộ, nâng cao chất lượng đào tạo sư phạm
8. Cuộc thi khoa học kỹ thuật cấp quốc gia học sinh trung học năm học 2017-2018 thành công tốt đẹp
9. Một số chỉ đạo, điều hành về GD&ĐT nổi bật trong quý I/2018

Thủ tướng Chính phủ biểu dương những nỗ lực của Bộ GD&ĐT

Sáng 28/3, Tổ công tác của Thủ tướng Chính phủ do Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ Mai Tiến Dũng, Tổ trưởng Tổ công tác dẫn đầu đã có buổi làm việc với Bộ Giáo dục và Đào tạo về tình hình thực hiện nhiệm vụ do Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giao. Tại đây, Tổ trưởng Tổ công tác truyền đạt ý kiến của Thủ tướng Chính phủ ghi nhận sự cố gắng của cán bộ, công chức, viên chức toàn ngành Giáo dục thời gian qua; đặc biệt trong việc tiếp cận những xu thế mới của khu vực và thế giới về giáo dục và đào tạo để hội nhập và cải cách mạnh mẽ.

Cụ thể trong năm 2017, ngành Giáo dục đã hoàn thành mục tiêu phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi; chất lượng giáo dục phổ thông tiếp tục được nâng lên, tích cực triển khai chương trình giáo dục phổ thông theo hướng tinh giản,

chú trọng phát triển năng lực, phẩm chất của học sinh; chương trình giáo dục phổ thông mới được thực hiện đồng bộ cả về xây dựng chương trình và chuẩn bị điều kiện thực hiện; kỳ thi THPT quốc gia năm 2017 được tổ chức tốt, giảm sức ép cho gia đình, thí sinh và xã hội; Bộ đã có các quy định chấn chỉnh, nâng cao chất lượng giáo dục đại học và sau đại học; công tác kiểm định chất lượng giáo dục được chú trọng; đồng thời tập trung cho việc sửa đổi, bổ sung hai Luật quan trọng là Luật Giáo dục và Luật Giáo dục đại học.

Cũng trong năm 2017, Bộ đã hoàn thành 100% nhiệm vụ xây dựng văn bản do Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giao. Đây là năm đầu tiên Bộ đạt được kết quả này. Từ đầu năm 2017 tới ngày 15/3/2018, Bộ được giao 684 nhiệm vụ, đã hoàn thành 525 nhiệm vụ (trong đó hoàn thành quá hạn 51 nhiệm vụ), còn 156 nhiệm vụ chưa hoàn thành nhưng trong hạn.

Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ Mai Tiến Dũng, Tổ trưởng Tổ công tác cũng đã truyền đạt ý kiến của Thủ tướng về một số vấn đề đang được dư luận quan tâm để Bộ GD&ĐT giải trình, báo cáo thêm, có giải pháp khắc phục trong thời gian tới.

Tại cuộc làm việc, Bộ GD&ĐT đã báo cáo Tổ công tác của Thủ tướng Chính phủ về tình hình rà soát, lên phương án cắt giảm, đơn giản hóa các điều kiện kinh doanh trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Theo đó, năm 2018, Bộ GD&ĐT dự kiến cắt giảm, đơn giản hóa 91 điều kiện, đưa số điều kiện kinh doanh đã và sẽ cắt giảm hoặc đơn giản hóa là 120/241 điều kiện hiện hành, chiếm 49,8%.

Mặc dù không nằm trong nội dung làm việc nhưng Tổ trưởng Tổ công tác Chính phủ cũng dành sự khen ngợi cho sự quyết liệt của lãnh đạo Bộ GD&ĐT trong việc sắp xếp lại tổ chức của cơ quan Bộ GD&ĐT thời gian qua. Cụ thể, đã giảm số đơn vị hành chính từ 23 xuống còn 21, giảm được 22 phòng trong vụ, cục và 63 vị trí lãnh đạo cấp phòng. Đồng thời mong muốn Bộ GD&ĐT sẽ đổi mới hơn nữa, đi đầu trong ứng dụng công nghệ thông tin, đặc biệt trong giai đoạn cách mạng công nghiệp 4.0.

Việt Nam là một trong những quốc gia tiên phong đổi mới giáo dục và đào tạo

Theo báo cáo được Ngân hàng thế giới công bố ngày 15/3/2018, 7 trong số 10 hệ thống giáo dục hàng đầu thế giới đang nằm ở khu vực Đông Á - Thái Bình Dương, trong đó sự phát triển thực sự ấn tượng thuộc về hệ thống giáo dục của Việt Nam và Trung Quốc. Ngân hàng Thế giới gọi Việt Nam và Trung Quốc là hai quốc gia tiên phong trong đổi mới giáo dục. Đây là một thành tựu lớn của khu vực và có thể trở thành những bài học kinh nghiệm quan trọng cho các quốc gia khác trên thế giới.

Báo cáo nêu rõ, khu vực Đông Á - Thái Bình Dương đang có khoảng 331 triệu trẻ em ở độ tuổi đến trường, chiếm khoảng một phần tư tổng số trẻ ở độ tuổi đến trường của thế giới. 40% trong số này đang theo học trong các trường thuộc các hệ thống giáo dục có thành tích học tập cao hơn mức trung bình của OECD. Các trường này không chỉ nằm ở các nước giàu có như Singapore, Hàn Quốc và Nhật Bản, mà còn ở các nước có thu nhập trung bình như Trung Quốc và Việt Nam.

Ngoài ra, báo cáo nhấn mạnh, kết quả học tập của học sinh không nhất thiết phải tỉ lệ thuận với mức thu nhập của quốc gia đó. Ví dụ, ở độ tuổi lên 10, một học sinh Việt Nam trung bình có thành tích học tập tốt hơn hầu hết các học sinh tốp đầu của Ấn Độ, Peru và Ethiopia.

Một phát hiện quan trọng khác của báo cáo là thu nhập hộ gia đình không phải luôn quyết định kết quả học tập của trẻ và điều này đúng với tất cả các nước trong khu vực. Ví dụ, ở Việt Nam và Trung Quốc, học sinh từ các hộ gia đình nghèo có kết quả học tập trong lĩnh vực toán và khoa học ngang bằng, thậm chí cao hơn so với nhóm học sinh trung bình trong khối OECD.

Nguyên nhân theo nhận xét của Giám đốc cấp cao về Giáo dục của Ngân hàng Thế giới, Ông Jaime Saavedra: "Hiệu quả chính sách cho việc lựa chọn, thúc đẩy, và hỗ trợ giáo viên cũng như thực tiễn dạy học ở nhà trường là yếu tố quyết định kết quả học tập của học sinh. Đối với các nhà hoạch định chính sách đang tìm cách cải thiện hệ thống giáo dục của đất nước, việc phân bổ ngân sách một cách hiệu quả, đi kèm với cam kết chính trị mạnh mẽ có thể tạo ra sự khác biệt thực sự cho cuộc sống của trẻ em trong khu vực".

Báo cáo đưa ra các bước cụ thể giúp cải thiện kết quả học tập cho các hệ thống giáo dục tụt hậu trong khu vực cũng như các quốc gia khác trên thế giới, theo đó bắt đầu bằng việc đồng bộ thể chế để đảm bảo sự nhất quán và phù hợp giữa mục tiêu và trách nhiệm trên khắp hệ thống giáo dục. Đồng thời kêu gọi các quốc gia tập trung vào bốn lĩnh vực chính: chi tiêu công có hiệu quả và công bằng, chuẩn bị cho học sinh học tập, lựa chọn và hỗ trợ giáo viên và sử dụng có hệ thống các chương trình đánh giá để định hướng công tác giảng dạy.

Trước đó, ngày 7/3, tại Bộ GD&ĐT, Bộ trưởng Phùng Xuân Nhạ đã có cuộc làm việc với Đoàn mạng lưới Nghị viện Ngân hàng thế giới (WB) và Quỹ tiền tệ quốc tế (IMF) nhằm chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn về giáo dục và đào tạo. Trao đổi tại buổi làm việc, đoàn Nghị sĩ quốc tế đánh giá cao sự nỗ lực của ngành Giáo dục Việt Nam nói chung và của người đứng đầu ngành nói riêng trong công tác kiến tạo cơ hội giáo dục cho mọi người và từng bước nâng cao chất lượng giáo dục ở tất cả các cấp. Các báo cáo của WB cũng ghi nhận chất lượng giáo dục ở các cấp học và trình độ đào tạo của Việt Nam có những tiến bộ rõ rệt. Trình độ hiểu biết, năng lực tiếp cận tri thức của học sinh, sinh viên được nâng cao. Giáo dục và đào tạo gắn kết hơn với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, khoa học và công nghệ.

Những điểm mới về thi THPT quốc gia và tuyển sinh đại học, cao đẳng, trung cấp nhóm ngành đào tạo giáo viên hệ chính quy năm 2018

Mới đây, Bộ GD&ĐT đã ban hành hướng dẫn thực hiện Quy chế thi THPT quốc gia và xét công nhận tốt nghiệp THPT năm 2018 và hướng dẫn công tác tuyển sinh đại học hệ chính quy; tuyển sinh cao đẳng, tuyển sinh trung cấp nhóm ngành đào tạo giáo viên hệ chính quy năm 2018.

Theo đó, tiếp nối thành công của kỳ thi THPT quốc gia và tuyển sinh đại học, cao đẳng năm 2017, phương án thi THPT quốc gia và tuyển sinh đại học, cao đẳng năm 2018 về cơ bản được giữ ổn định như năm 2017, chỉ có một số thay đổi nhỏ như việc làm tròn điểm số, điểm ưu tiên khu vực, nâng cao chất lượng tuyển sinh sư phạm... Cụ thể, điểm cộng ưu tiên khu vực tối đa thí sinh được hưởng chỉ là 0,75 điểm, giảm một nửa so với quy định cũ. Mức chênh lệch điểm trúng tuyển giữa hai khu vực kế tiếp là 0,25 điểm.

Năm 2018, các trường sư phạm sẽ có “điểm sàn” riêng và điều kiện xét tuyển khắt khe hơn so với các ngành học khác. Bộ GD&ĐT xác định ngưỡng đảm bảo chất lượng đầu vào các bài thi, môn thi văn hóa sử dụng để xét tuyển. Đối với trình độ đại học, xét tuyển học sinh tốt nghiệp THPT xếp loại học lực lớp 12 từ giỏi trở lên. Đối với trình độ cao đẳng, trung cấp xét tuyển học sinh tốt nghiệp THPT xếp loại học lực lớp 12 từ khá trở lên. Đây được xem là một trong những giải pháp nhằm nâng chất lượng đầu vào của sinh viên sư phạm.

Từ năm 2018, các trường được tự chủ tuyển sinh và có thể tuyển sinh nhiều đợt trong năm. Đề án tuyển sinh từng đợt phải được công bố trên trang thông tin điện tử của trường và cổng thông tin tuyển sinh của Bộ GD&ĐT trước khi thí sinh đăng ký xét tuyển ít nhất 15 ngày. Bộ GD&ĐT yêu cầu các trường phải cung cấp đầy đủ thông tin về điều kiện đảm bảo chất lượng: Cơ sở vật chất, đội ngũ giảng viên, quy mô đào tạo. Đặc biệt, các trường sẽ phải khảo sát và công bố tỷ lệ sinh viên chính quy hai khóa gần nhất có việc làm sau 12 tháng kể từ khi tốt nghiệp theo khối ngành.

Về việc các trường được tự xác định tổ hợp và điểm sàn trong tuyển sinh, Bộ GD&ĐT sẽ theo dõi sát sao. Nếu phát hiện những tổ hợp bất thường, Bộ sẽ yêu cầu nhà trường giải trình. Nếu phát hiện tiêu cực, Bộ sẽ xử lý nghiêm theo quy định, cho dừng tuyển sinh và công khai cho xã hội được biết.

Kỳ thi THPT quốc gia năm 2018 sẽ diễn ra trong 2,5 ngày (từ ngày 24/6-27/6/2018) tại 63 cụm thi trên cả nước. Kết quả xét công nhận tốt nghiệp THPT sẽ được công bố chậm nhất vào ngày 17/7/2018.

Kết quả rà soát việc xét công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh giáo sư, phó giáo sư năm 2017

Đợt xét công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh GS, PGS năm 2017 là công việc thường niên theo quy định của Thủ tướng Chính phủ. Đối tượng, tiêu chuẩn, quy trình xét công nhận đạt tiêu chuẩn GS, PGS tiếp tục được thực hiện theo Quyết định số 174/2008/QĐ-TTg, Quyết định số 20/2012/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và các Thông tư liên quan do Bộ trưởng Bộ GD&ĐT ban hành.

Năm 2017, có 1.537 ứng viên nộp hồ sơ xét công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh GS, PGS. Số lượng ứng viên nộp hồ sơ tăng nhiều hơn những năm trước là do thời gian kết thúc nộp hồ sơ xét công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh GS, PGS năm 2017 kéo dài thêm gần 6 tháng; số lượng ứng viên có khả năng đáp ứng đủ các tiêu chuẩn hiện hành tăng lên; nhiều trường đại học, cả công lập và ngoài công lập, có chính sách khuyến khích, tạo điều kiện cho cán bộ giảng dạy để nâng cao năng lực đội ngũ (đạt chuẩn GS, PGS) đáp ứng các điều kiện đảm bảo chất lượng của trường.

Năm 2017, chất lượng khoa học của các ứng viên đã tăng lên một bước rõ rệt so với năm 2016 và ngày càng tiệm cận tới các chuẩn mực quốc tế. Mặc dù việc công bố kết quả nghiên cứu trên các tạp chí nước ngoài chưa bắt buộc theo quy định hiện hành nhưng nhiều ứng viên có công bố nghiên cứu của mình trên các tạp chí, kỷ yếu hội nghị khoa học quốc tế. Số lượng các bài báo được công bố trên các tạp chí khoa học quốc tế có uy tín (trong danh mục ISI và Scopus) của các ứng viên trong năm 2017 tăng 2,1 lần so với năm 2016 (5.316 bài, trong khi năm 2016 chỉ có 2.510 bài).

Năng lực ngoại ngữ, nhất là tiếng Anh, của các ứng viên tốt hơn so với những năm trước, đặc biệt là các ứng viên trẻ đã đi du học ở nước ngoài. Các Hội đồng Chức danh giáo sư ngành, liên ngành đã yêu cầu cao khi thẩm định ngoại ngữ các ứng viên thông qua trình bày báo cáo và trả lời trực tiếp các câu hỏi của thành viên hội đồng. Nhiều ứng viên thành thạo 2 ngoại ngữ thông dụng.

Kết quả rà soát 1.226 ứng viên được Hội đồng giáo sư các cấp công nhận cho thấy, có 1.131 người đảm bảo tiêu chuẩn chức danh GS, PGS, không có khiếu kiện và Chủ tịch Hội đồng chức danh giáo sư nhà nước đã ký quyết định công nhận. Còn lại 94 ứng viên hồ sơ có dấu hiệu chưa đảm bảo theo quy định hoặc có khiếu kiện nên Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo đã giao Thanh tra Bộ xác minh làm rõ; một trường hợp có đơn xin rút.

Việc kiểm tra, xác minh hồ sơ 94 ứng viên được thực hiện nghiêm túc, trách nhiệm, kết quả như sau: Có 53 ứng viên đảm bảo đủ tiêu chuẩn, điều kiện, được công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh GS, PGS; 41 người không được công nhận do hồ sơ không đảm bảo theo quy định hoặc có đơn xin rút khỏi danh sách công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh GS, PGS năm 2017. Như vậy, năm 2017, có 1.184 người

được công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh GS, PGS, đạt tỷ lệ 77% (tỷ lệ này năm 2016 là 75,5%).

Tại phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 3/2018, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc hoan nghênh Hội đồng chức danh giáo sư nhà nước đã nghiêm túc trong việc rà soát 94 hồ sơ của các ứng viên giáo sư, phó giáo sư, có những hồ sơ đã được rà soát nhiều lần. Theo Thủ tướng, đây là tinh thần làm việc rất đúng nguyên tắc, công khai, minh bạch.

Thủ tướng cũng khẳng định, Thủ tướng hay Phó Thủ tướng không quyết định ai đủ điều kiện mà đây là việc của Hội đồng chức danh giáo sư nhà nước và Hội đồng phải chịu trách nhiệm về quyết định của mình trước Chính phủ và Thủ tướng theo đúng quy chế. Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc cũng hoan nghênh và đánh giá cao một số ứng viên đã tự xin rút hồ sơ đề nghị để tập trung vào nhiệm vụ quản lý nhà nước.

Hiện nay, Bộ GD&ĐT đang khẩn trương hoàn thiện, trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quy định thay thế Quy định tiêu chuẩn, thủ tục bổ nhiệm, miễn nhiệm chức danh GS, PGS ban hành kèm theo Quyết định số 174/2008/QĐ-TTg ngày 31 tháng 12 năm 2008 và Quyết định số 20/2012/QĐ-TTg ngày 27 tháng 4 năm 2012 của Thủ tướng Chính phủ để áp dụng ngay từ đợt xét công nhận mới.

Tiếp tục nghiên cứu, xem xét về lương, phụ cấp (thu nhập) của giáo viên và miễn học phí bậc THCS

Dự thảo Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Giáo dục thời gian qua đã nhận được sự quan tâm và đồng thuận rất lớn từ dư luận xã hội. Nhiều điểm mới trong dự thảo đã chạm đến những vấn đề căn cốt của giáo dục, đào tạo như định hướng lại mục tiêu giáo dục; định hướng lại hệ thống giáo dục; chương trình, phương pháp giáo dục... nhằm hướng tới đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Trong quá trình xây dựng dự thảo Luật, Ban soạn thảo của Chính phủ (gồm nhiều bộ, ngành tham gia, trong đó Bộ GD&ĐT được giao là cơ quan chủ trì) đã thống nhất đưa 2 nội dung về lương nhà giáo và không thu học phí đối với học sinh bậc THCS vào dự thảo Luật. Tuy nhiên, do hiện nay, Chính phủ đang xây dựng Đề án "Cải cách chính sách tiền lương đối với cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang và người lao động trong doanh nghiệp" để trình Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII nên lương của tất cả các đối tượng sẽ được đưa vào Đề án chung của Chính phủ, trong đó có lương nhà giáo.

Về đề xuất không thu học phí đối với học sinh bậc THCS, do trong bối cảnh ngân sách khó khăn như hiện nay, Chính phủ quyết định tạm thời chưa đưa vào dự thảo Luật Giáo dục trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội kỳ họp vừa qua. Tuy nhiên, Luật Giáo dục hiện hành và Nghị định số 86/2015/NĐ-CP ngày 02/10/2015 của Chính phủ về chính sách học phí đã quy định chính sách miễn, giảm học phí đối với các đối tượng chính sách, người có công với cách mạng, học sinh nghèo, cận nghèo,

học sinh dân tộc, học sinh khuyết tật có khó khăn về kinh tế. Như vậy, về cơ bản Chính phủ đã có các chính sách hỗ trợ cho học sinh trong độ tuổi phổ cập (công lập và ngoài công lập), đặc biệt là người nghèo, đối tượng bị thiệt thòi trong xã hội đã được ưu đãi miễn giảm học phí.

Hơn 800 lượt ý kiến góp ý cho dự thảo các chương trình môn học trong chương trình giáo dục phổ thông mới

Ngày 19/01/2018, dự thảo các chương trình môn học, hoạt động giáo dục trong chương trình giáo dục phổ thông mới chính thức được đăng tải trên Cổng thông tin điện tử của Bộ GD&ĐT để xin ý kiến rộng rãi của các tầng lớp nhân dân. Bộ GD&ĐT cũng đã gửi công văn yêu cầu 63 sở giáo dục đào tạo, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam và 8 trường Đại học Sư phạm trong cả nước tổ chức nghiên cứu, thảo luận và gửi ý kiến góp ý cho các dự thảo này.

Theo tổng hợp của Ban phát triển các chương trình môn học, đến ngày 31/3/2018, đã có hơn 300 ý kiến góp ý của các tổ chức, cá nhân, đồng thời có khoảng 500 ý kiến góp ý dưới các bài viết của một số tờ báo lớn. Các ý kiến thống nhất, dự thảo chương trình môn học đã cụ thể hóa được mục tiêu của chương trình giáo dục phổ thông, phù hợp với đặc thù môn học, xác định được yêu cầu về các phẩm chất chủ yếu và năng lực cốt lõi, năng lực đặc thù môn học mà học sinh cần đạt được ở mỗi cấp học. Đồng thời, là cơ sở đánh giá kết quả giáo dục của học sinh.

Nội dung giáo dục được quy định cho từng cấp học, định hướng cho từng lớp, đáp ứng mục tiêu chương trình môn học, đảm bảo cơ bản, hiện đại, thiết thực, phù hợp với lứa tuổi, trình độ và định hướng nghề nghiệp của học sinh. Ngoài ra, phương pháp và hình thức tổ chức dạy học, cách thức đánh giá kiến thức, kĩ năng và năng lực học sinh, phương tiện dạy học được định hướng, giải thích, hướng dẫn, minh họa rõ ràng nhằm hỗ trợ các hoạt động dạy, hoạt động học theo định hướng hình thành, phát triển phẩm chất và năng lực của học sinh. Các thuật ngữ chính trong chương trình cũng được giải thích phù hợp.

Bên cạnh đó, cũng còn một số ý kiến băn khoăn, phản biện hoặc đề nghị làm rõ một số nội dung trong dự thảo. Ban Phát triển các chương trình môn học đã kịp thời cung cấp thông tin và giải thích. Hiện nay các tác giả chương trình môn học đang tiến hành chỉnh sửa dự thảo trên cơ sở nghiên cứu, tiếp thu đầy đủ, nghiêm túc ý kiến góp ý của các tổ chức và cá nhân.

Khắc phục tình trạng thừa thiếu giáo viên cục bộ, nâng cao chất lượng đào tạo sư phạm

Trong những năm qua, công tác phát triển đội ngũ nhà giáo đã nhận được sự quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo sát sao của Đảng, Quốc hội, Chính phủ, Thủ tướng Chính

phủ, các bộ, ngành và địa phương. Đội ngũ giáo viên mầm non, phổ thông đã cơ bản đủ về số lượng, đạt chuẩn chất lượng và tương đối hợp lý về cơ cấu môn học. Bên cạnh đó, Chính phủ đã quan tâm nâng mức thu nhập cho giáo viên thông qua việc bổ sung một số phụ cấp đặc thù như phụ cấp ưu đãi, phụ cấp thâm niên nghề; mở rộng tiêu chuẩn, tiêu chí nâng lương trước thời hạn cho giáo viên, nhân viên ngành Giáo dục... góp phần động viên đội ngũ giáo viên nâng cao chất lượng các hoạt động giáo dục ở các địa phương. Tuy nhiên, công tác phát triển đội ngũ nhà giáo thời gian qua đã bộc lộ một số bất cập, đặc biệt là một số địa phương để xảy ra tình trạng thừa, thiếu giáo viên cục bộ gây bức xúc dư luận và chất lượng đào tạo sư phạm gây quan ngại cho xã hội.

Cả nước hiện có 13 cơ sở giáo dục đại học đào tạo chuyên về sư phạm và 61 cơ sở giáo dục đại học đa ngành có đào tạo sư phạm. Nếu tính cả đào tạo giáo viên trình độ trung cấp và cao đẳng thì cả nước hiện có khoảng 100 cơ sở giáo dục đào tạo được phép đào tạo giáo viên các cấp (hầu hết tỉnh/thành nào cũng có cơ sở đào tạo sư phạm). Hàng năm, số lượng sinh viên sư phạm tốt nghiệp đều tăng. Theo mục tiêu tuyển sinh của Quy hoạch 37, tới năm 2020 quy mô đào tạo sư phạm chiếm 10% trong tổng số sinh viên tuyển mới. Tuy nhiên, từ năm 2013 đến 2016, chỉ tiêu tuyển sinh ngành sư phạm luôn cao hơn mục tiêu đề ra. Trong khi đó, những năm gần đây chất lượng đầu vào sư phạm nhìn chung còn thấp, không thu hút được học sinh xuất sắc theo học ngành sư phạm.

Hiện nay, giáo viên tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông về cơ bản đã đủ và thừa. Tuy nhiên, vẫn có tình trạng thừa, thiếu cục bộ và thiếu giáo viên ở một số môn học như: Tin học, ngoại ngữ ở bậc trung học cơ sở và tiểu học do nhu cầu dạy học 02 buổi/ngày, thừa giáo viên Mỹ thuật, Âm nhạc bậc tiểu học. Theo thống kê của các địa phương, toàn quốc hiện nay thiếu 5.315 giáo viên tiểu học; thừa 12.165 giáo viên trung học cơ sở và 4.260 giáo viên trung học phổ thông.

Đối với bậc mầm non, hiện nay cả nước thiếu 34.641 giáo viên do nhu cầu gửi trẻ tăng cao, trong khi tổng biên chế giáo viên của các tỉnh/thành phố có xu hướng giảm (do thực hiện tinh giản biên chế) nhưng số lượng giáo viên tuyển ở các bậc học trên (đặc biệt là trung học cơ sở và trung học phổ thông) có xu hướng thừa so với nhu cầu, do đó không còn biên chế cho bậc học mầm non.

Nguyên nhân của các bất cập này là do: Việc biến động về quy mô trường/lớp do dồn dịch, cơ cấu lại các trường hoặc do tăng dân số cơ học tại các khu vực trung tâm, thành phố lớn, khu công nghiệp dẫn tới việc thừa/thiếu cục bộ tại một số địa phương, khu vực nhất định.

Quy hoạch hệ thống các trường sư phạm không còn phù hợp. Công tác dự báo nhu cầu nhân lực sư phạm còn hạn chế, chưa sát với nhu cầu thực tế. Chỉ tiêu đào tạo của các trường sư phạm chủ yếu dựa trên số lượng giảng viên và cơ sở vật chất của nhà trường mà chưa có sự kết nối chặt chẽ với các địa phương để xác định số lượng giáo viên các bậc học, các môn học cần bổ sung.

Hầu hết ở các địa phương, cơ quan chuyên môn là Sở GD&ĐT/Phòng GD&ĐT không phải là đơn vị chủ trì, đầu mối về tuyển dụng giáo viên nên không chủ động được trong việc điều tiết số lượng, cơ cấu đội ngũ theo môn học, cấp học. Trong khi đó, các cơ quan có thẩm quyền quản lý trực tiếp cũng chưa có sự kiểm tra, giám sát thường xuyên, liên tục đối với công tác tuyển dụng, sử dụng đội ngũ giáo viên.

Chưa có chính sách đột phá để thu hút học sinh giỏi vào sư phạm; chưa có chính sách đột phá đối với nhà giáo.

Hiện nay, Bộ GD&ĐT đang xây dựng đề án quy hoạch lại các cơ sở giáo dục đại học, trong đó có các trường sư phạm. Theo đó sẽ rà soát, sắp xếp và quy hoạch các cơ sở đào tạo giáo viên trên cơ sở các quy chuẩn về điều kiện đảm bảo chất lượng để hình thành 10 cơ sở đào tạo giáo viên trung tâm có uy tín, đủ năng lực đào tạo giáo viên cho toàn ngành, các cơ sở đào tạo khác sẽ chuyển đổi hoạt động để trở thành phân hiệu hay vệ tinh của các trường trung tâm và tập trung vào nhiệm vụ đào tạo lại và bồi dưỡng đội ngũ giáo viên cho toàn hệ thống. Toàn bộ chương trình đào tạo của các trường sư phạm sẽ được chuẩn hóa và sử dụng đồng bộ trong toàn hệ thống để đảm bảo chất lượng đào tạo giáo viên.

Bộ GD&ĐT đã chỉ đạo các địa phương rà soát hiện trạng đội ngũ giáo viên theo từng môn học, bậc học gắn với quy hoạch, cơ cấu lại hệ thống các cơ sở giáo dục để sắp xếp, bố trí, sử dụng hiệu quả đội ngũ giáo viên hiện có và thực hiện chính sách tinh giản biên chế, đồng thời sẽ tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc tuyển dụng, sử dụng giáo viên của các địa phương trong thời gian tới.

Nhằm nâng cao chất lượng đầu vào sư phạm, Bộ GD&ĐT sẽ giao chỉ tiêu căn cứ vào nhu cầu của từng địa phương và năng lực của từng trường, quy định ngưỡng đảm bảo chất lượng đầu vào của từng ngành, trình độ đào tạo giáo viên, trong đó ngưỡng đảm bảo chất lượng đầu vào sư phạm năm 2018 cao hơn so với năm 2017.

Để sớm khắc phục tình trạng thừa, thiếu giáo viên cục bộ và nâng cao chất lượng đào tạo sư phạm, Bộ GD&ĐT đã trình Chính phủ Nghị định sửa đổi Nghị định số 115/2010/NĐ-CP, trong đó phân cấp, giao Sở GD&ĐT/Phòng GD&ĐT các địa phương chủ trì công tác tuyển dụng, sử dụng đội ngũ giáo viên mầm non và phổ thông. Đồng thời, sớm phê duyệt phương án tiền lương trong Đề án cải cách chế độ, chính sách tiền lương, trong đó xây dựng hệ thống thang bảng lương nhà giáo theo các vị trí việc làm, trả lương trên cơ sở mức độ phức tạp và chất lượng, hiệu quả của công việc, đảm bảo lương nhà giáo được thực hiện đúng chủ trương của Đảng được nêu tại Nghị quyết số 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Cuộc thi khoa học kỹ thuật cấp quốc gia học sinh trung học năm học 2017-2018 thành công tốt đẹp

Từ ngày 10/3-20/3, Cuộc thi khoa học kỹ thuật cấp quốc gia học sinh trung học năm học 2017-2018 khu vực phía Bắc và khu vực phía Nam đã được tổ chức tại hai tỉnh Nghệ An và Lâm Đồng. Tham dự cuộc thi năm nay có 882 học sinh đến từ 63 sở giáo dục và đào tạo trong cả nước với 488 dự án thuộc 22 lĩnh vực. Đây là năm có số lượng dự án tham dự cao nhất từ trước đến nay.

Các dự án ứng dụng Công nghệ thông tin tăng mạnh nhất, tập trung vào các lĩnh vực: Phần mềm hệ thống, hệ thống nhúng, rô bốt và các máy thông minh. Các dự án thuộc lĩnh vực Y sinh và Khoa học sức khỏe cũng tăng đáng kể. Các dự án đều tập trung vào giải quyết những vấn đề gắn với thực tiễn của các địa phương như môi trường, máy móc, công nghệ hỗ trợ sản xuất nông nghiệp, chữa bệnh...

Đặc biệt, các dự án thuộc lĩnh vực Xã hội và Hành vi có số lượng và chất lượng cao hơn hẳn những năm trước, trong đó tập trung vào giải quyết các vấn đề bức xúc nảy sinh trong thực tiễn nhà trường như bạo lực học đường, tâm lý học đường, tâm lý giới, tâm lý xã hội, kỹ năng sống... cho thấy nhận thức tốt của học sinh đối với các vấn đề thuộc lứa tuổi các em.

Một số đề tài đã tiếp cận được những vấn đề lớn, có tính khái quát hoặc cần những kỹ thuật cao được thực hiện trong các phòng thí nghiệm hiện đại. Hàm lượng khoa học trong các dự án được nâng lên. Đa số các đề tài đều có sự đầu tư đáng kể về hình thức và nội dung.

Phát biểu tại Lễ khai mạc Cuộc thi khoa học kỹ thuật cấp quốc gia học sinh trung học năm học 2017-2018 khu vực phía Bắc, Bộ trưởng Phùng Xuân Nhạ đánh giá cao sự nỗ lực cố gắng của các thầy, cô giáo và các em học sinh trong các nhà trường. Các em đã tạo ra hàng chục ngàn dự án nghiên cứu ở cấp trường; hàng ngàn dự án dự thi cấp tỉnh; hàng trăm dự án dự thi cấp quốc gia. Thành tích đó cũng đã khẳng định học sinh Việt Nam có tiềm năng nghiên cứu khoa học tốt và tiềm năng đó sẽ được phát triển nếu được tạo điều kiện tương xứng trong học tập, nghiên cứu.

Cũng thông qua hoạt động này, Bộ trưởng hy vọng, mỗi giáo viên và học sinh sẽ có nhận thức mới về chất lượng giáo dục, mở rộng về không gian, thời gian và hình thức hoạt động dạy học, thúc đẩy việc đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra đánh giá trong các nhà trường, đồng thời khuyến khích các cơ sở giáo dục đại học, các tổ chức nghiên cứu khoa học và các cá nhân tham gia vào hoạt động giáo dục của trường phổ thông.

Kết quả, Ban tổ chức đã trao 243 giải cho các dự án xuất sắc nhất, trong đó có 25 giải nhất, 51 giải nhì, 74 giải ba, 95 giải tư. Đoàn Hà Nội xếp nhất toàn đoàn khu vực phía Bắc với 25 giải, trong đó có 3 giải nhất; đoàn Thành phố Hồ Chí Minh xếp

giải Nhất khu vực phía Nam với 21 giải, trong đó có 4 giải nhất. Từ 25 giải nhất, Ban tổ chức đã chọn được 8 dự án tham gia Hội thi khoa học kỹ thuật quốc tế dành cho học sinh trung học (Intel ISEF) tại Mỹ vào tháng 5 tới đây.

Một số chỉ đạo, điều hành nổi bật về GD&ĐT trong quý I/2018

** Bộ GD&ĐT đề nghị UBND tỉnh Long An bảo vệ danh dự, uy tín của nhà giáo*

Ngày 6/3/2018, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Phùng Xuân Nhạ đã ký công văn gửi Chủ tịch UBND tỉnh Long An về việc bảo vệ danh dự, uy tín của nhà giáo. Công văn nêu rõ, theo báo cáo nhanh của ngành Giáo dục tỉnh Long An, ngày 28 tháng 02 năm 2018, cô giáo Bùi Thị Cẩm Nhung - Trường tiểu học Bình Chánh, xã Nhựt Chánh, huyện Bến Lức, tỉnh Long An đã bị một số phụ huynh ép phải quỳ gối xin lỗi phụ huynh ngay tại nhà trường. Sự việc này tác động xấu tới hoạt động giáo dục của nhà trường, làm ảnh hưởng nghiêm trọng tới lòng tự trọng, danh dự của nhà giáo và truyền thống tôn sư trọng đạo của dân tộc ta.

Bộ GD&ĐT đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh Long An chỉ đạo rà soát, hoàn thiện và thực hiện nghiêm túc quy tắc ứng xử văn hóa, xây dựng môi trường an toàn, thân thiện, lành mạnh trong các cơ sở giáo dục; có các giải pháp bảo vệ danh dự, uy tín của nhà giáo, góp phần thực hiện thành công sự nghiệp đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo của địa phương nói riêng, cả nước nói chung.

Ngoài ra, Bộ GD&ĐT cũng đã kịp thời chỉ đạo các địa phương giải quyết một số vụ việc gây bức xúc trong dư luận thời gian qua như: Vụ việc thầy giáo bị hành hung ở Nghệ An; vụ việc cô giáo mầm non bị phụ huynh đánh, bắt quỳ ở Nghệ An dẫn tới nguy cơ sảy thai.

** Bộ GD&ĐT chỉ đạo giải quyết việc UBND huyện Krông Pắc, tỉnh Đắk Lắk dự kiến chấm dứt hợp đồng lao động ngoài chỉ tiêu biên chế đối với hơn 500 giáo viên*

Ngay sau khi tiếp nhận thông tin qua báo chí, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT đã chỉ đạo các đơn vị chức năng của Bộ trực tiếp trao đổi với sở GD&ĐT tỉnh Đắk Lắk để nắm tình hình, đồng thời chỉ đạo Sở có ý kiến với các cơ quan hữu quan trên địa bàn khẩn trương vào cuộc, làm rõ trách nhiệm của các bên liên quan, có phương án bảo vệ quyền lợi chính đáng cho giáo viên, đặc biệt quan tâm tới những trường hợp khó khăn, gia đình chính sách (nếu có).

Ngày 10/3/2018, Công đoàn Giáo dục Việt Nam có công văn số 57/CĐN gửi Liên đoàn Lao động, sở GD&ĐT và Công đoàn Giáo dục tỉnh Đắk Lắk đề nghị các đơn vị liên quan sớm tham mưu với cấp ủy, chính quyền địa phương kịp thời có giải pháp hợp lý, đảm bảo quyền lợi và chế độ, chính sách cho các thầy cô giáo.

Ngày 15/3/2018, UBND tỉnh Đắk Lắk đã có báo cáo về việc này. Theo đó, UBND tỉnh Đắk Lắk đã chỉ đạo UBND huyện Krông Pắc, các đơn vị liên quan phối hợp giải

quyết vụ việc với tinh thần đảm bảo quyền lợi cho người lao động theo quy định của pháp luật và ổn định an ninh trật tự trên địa bàn huyện Krông Pắc nói riêng, tỉnh Đắk Lắk nói chung. Trước mắt, UBND tỉnh Đắk Lắk đã yêu cầu UBND huyện Krông Pắc tạm dừng việc thực hiện chấm dứt hợp đồng lao động giáo viên ngoài chỉ tiêu tuyển dụng năm 2017. Đồng thời, yêu cầu huyện Krông Pắc rà soát, nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của người lao động; báo cáo, đề xuất cụ thể với UBND tỉnh giải quyết căn cơ các vấn đề, trong đó, nghiên cứu việc xét tuyển bổ sung đối với các giáo viên đã có hợp đồng lao động ngoài chỉ tiêu biên chế nhưng không còn vị trí việc làm để tuyển dụng.

Bộ GD&ĐT đang tiếp tục nắm bắt diễn biến tình hình vụ việc, phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương để chỉ đạo, xử lý theo thẩm quyền được giao.

** Bộ GD&ĐT gửi công văn đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh tăng cường công tác bảo đảm an ninh, an toàn trường học*

Ngày 05/4/2018, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Phùng Xuân Nhạ đã ký công văn số 1295/BGDĐT-GDCTHSSV gửi Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương về việc tăng cường công tác đảm bảo an ninh, an toàn trường học.

Công văn nêu rõ: Thời gian vừa qua, tại một số địa phương đã liên tiếp xảy ra tình trạng mất an ninh, an toàn trường học: học sinh bị tai nạn thương tích do điều kiện cơ sở vật chất không bảo đảm; cá biệt còn nhà giáo có hành vi thiếu chuẩn mực sư phạm với học sinh; đặc biệt, tình trạng phụ huynh học sinh vào trường học hành hung, gây thương tích, xúc phạm danh dự nhà giáo, tinh thần và thể chất học sinh. Các sự việc trên đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến thể chất, tinh thần, danh dự của nhà giáo và học sinh; tác động xấu đến môi trường giáo dục trong nhà trường và gây bức xúc trong dư luận xã hội.

Để khắc phục tình trạng trên, Bộ GD&ĐT đề nghị Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo các cấp, các ngành liên quan tổ chức quán triệt và kiểm tra việc thực hiện thường xuyên Nghị định số 80/2017/NĐ-CP ngày 17/7/2017 của Chính phủ quy định về môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng, chống bạo lực học đường; Chỉ thị số 18/CT-TTg ngày 16/5/2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường giải pháp phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em và các văn bản chỉ đạo của Bộ GD&ĐT về đảm bảo an ninh, an toàn trường học.

Cùng với đó, tăng cường nền nếp, kỷ cương, dân chủ trong trường học; hoàn thiện và thực hiện hiệu quả bộ quy tắc ứng xử văn hoá trong tất cả các cơ sở giáo dục trên địa bàn; phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường, gia đình và chính quyền địa phương trong quản lý, giáo dục học sinh và xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường.